

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Společně to dokážeme

Motto:
„Pomoz mi, abych to dokázal sám“

Název vzdělávacího programu: SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME

Název školy: Mateřská škola, základní škola a střední škola Vyškov,
příspěvková organizace

Ulice, č.p., č.o.: Sídliště Osvobození 681/55

PSČ, město: 682 01 Vyškov

Jméno ředitele: Mgr. Jana Vágnerová

Kontakty: č.tel.: 517 348 909, 517 346 149
e-mail: sps.vyskov@skolyjm.cz
IČO: 708 430 82
RED-IZO: 600 025 811
IZO: 110 551 320

Zřizovatel školy:

Název: Krajský úřad Jihomoravského kraje

Adresa: Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

Kontakty: č. tel.: 541651111
e-mail: lekava.anna@kr-jihomoravsky.cz
www: www.kr-jihomoravsky.cz

Platnost dokumentu: od 27. 8. 2021

Účinnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Šárka Kudrnová

ŠVP PV byl projednán na školské radě dne 26. 8. 2021 a zapsán pod č.j.: 194/2021

razítko školy

Mgr. Jana Vágnerová
ředitelka školy

Na tvorbě tohoto materiálu se podílely všechny pedagogické pracovnice. Program vznikl postupně na základě studia nových materiálů a na základě zkušeností získaných v plánování v minulých letech.

OBSAH

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

- Věcné podmínky
- Životospráva
- Psychosociální podmínky
- Organizace
- Řízení MŠ
- Personální a pedagogické zajištění
- Spoluúčast rodičů
- Specifické podmínky ve vztahu k druhu a stupni postižení
- Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami
- Podmínky vzdělávání dětí nadaných
- Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

4. Organizace vzdělávání

- Rozdělení tříd
- Kritéria pro přijetí dětí
- Individuální vzdělávání dětí
- Den v naší školce
- Souběžné působení učitelek
- Sociální klima
- Bezpečnost

5. Charakteristika vzdělávacího programu

- Cíle vzdělávacího programu
- Cesta k našim cílům
- Prostředky k naplnění cílů
- Metody a formy vzdělávání
- Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných
- Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

6. Vzdělávací obsah

- Integrovaný blok Společně
- Integrovaný blok Svět kolem nás
- Integrovaný blok To už zvládnou

7. Evaluační systém

8. Přílohy

1. Identifikační údaje

Mateřská škola na ulici Revoluční 14, Vyškov je od 1. 7. 2007 součástí Mateřské školy, základní školy a střední školy Vyškov, příspěvková organizace, Sídliště Osvobození 681/55. V mateřské škole budou vzdělávány děti vyžadující ke svému vzdělávání podpůrná opatření.

Adresa:	Revoluční 14, Vyškov 682 01
Telefon:	517 350 613
E-mail :	
www:	www.mszsvyškov.cz
Zřizovatel:	Krajský úřad Jihomoravského kraje - Odbor školství, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno
Právní forma:	příspěvková organizace
Název ŠVP:	„Společně to dokážeme“
Ředitelka školy:	Mgr. Jana Vágnerová
Vedoucí učitelka MŠ:	Mgr. Šárka Kudrnová

Školní vzdělávací program mateřské školy (dále jen ŠVP), byl zpracováván postupně v průběhu let 2007 až 2015. Zcela přepracován byl v roce 2018. Aktualizován byl v roce 2021. Na jeho podobě se podílel kolektiv mateřské školy a rodiče dětí. Zůstává otevřen a podle potřeby bude doplňován a přetvářen, aby co nejlépe vyhovoval podmínkám naší mateřské školy, respektoval potřeby dětí a názory a připomínky rodičů.

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a specifik naší mateřské školy.

2. Charakteristika školy

Mateřská škola Vyškov, ul. Revoluční, má již dlouholetou tradici v péči o děti vyžadující ke vzdělávání podpůrná opatření.

Od roku 1950 tato budova slouží předškolnímu vzdělávání. V roce 1985 zde byla zřízena jedna třída pro děti mentálně postižené a v roce 1988 po celkové rekonstrukci přibyla ještě jedna třída pro děti s vadami řeči. Tyto dvě třídy jsou zde dosud a slouží potřebám předškolního vzdělávání pro Vyškov a okolí.

Veškerá činnost zařízení směřuje k tomu, aby maximálně vyhověla potřebám a možnostem dětí. Vytváří každému dítěti optimální prostředí k rozvoji jeho osobnosti, k učení, ke komunikaci s ostatními a pomáhá mu dosáhnout co největší samostatnosti.

Škola je umístěna ve starší řadové zástavbě domků. Dům je přízemní, bezbariérový se zpevněným dvorkem a malou travnatou plochou s průlezkami, houpačkami a pískovištěm. K pobytu venku využíváme jednak školní zahradu, jednak okolní dětská hřiště, která jsou vybavena různými prvky pro vyžití dětí, ale také využíváme k procházkám okolní přírodu.

Ze zahrady se vchází do šatny dětí. V této místnosti jsou další dveře, které vedou do třídy, logopedického kabinetu a do jídelny. Třída, kam jsou zařazovány děti s vadou řeči a děti tělesně, mentálně postižené, děti s poruchou autistického spektra a jinak postižené má dvě učebny. Do druhé třídy pro děti s vadou řeči se vstupuje spojovací chodbou, kde je pro obě třídy WC, umývárna pro děti a sociální zařízení pro personál. Do druhé třídy bývají integrovány děti s lehčím mentálním i tělesným postižením.

Škola má vlastní kuchyni s potřebným příslušenstvím a samostatnou jídelnou. V kuchyni byla provedena kompletní rekonstrukce v roce 2015. Kuchyň byla nově vybavena nerezovými pracovními plochami a novými spotřebiči, aby tak odpovídala požadavkům na poskytování kvalitní stravy dětem, stejně tak jako požadavkům v oblasti hygieny nádobí. V tomto období proběhla také rekonstrukce toalet pro zaměstnance, kde je umístěna nová sprcha a byla zde vytvořena také úklidová místnost. V roce 2020 proběhla kompletní rekonstrukce sociálního zařízení pro děti, na kterou jsme částečně přispěli výhrou v soutěži Domestos pro školy.

Na budově je sedlová střecha kombinovaná se střechou plochou. Velký půdní prostor je využíván jako sklad dočasně nepotřebných věcí a pomůcek.

Do šatny učitelek a ředitelny je vstup z 1. třídy. Budova má vlastní plynovou kotelnu.

Škola je standardně vybavena nábytkem a pomůckami vhodnými pro daná podpůrná opatření. Má dostatek hraček, pomůcek, televizi, video, DVD přehrávač, hifi-věže. Ve školním roce 2020/2021 byl zprovozněn bezdrátový internet v prostorách MŠ. Zároveň byla nainstalována interaktivní tabule do třídy Motýlků a učitelé mají k dispozici dva nové notebooky. Ke vzdělávání dětí jsou využívány také tři tablety.

Do MŠ jsou přijímány děti, které jsou k docházce doporučeny lékaři, psychology, SPC, PPP a rodiče si podají přihlášku. Po předložení potřebné dokumentace ředitelka vydá rodičům Rozhodnutí o přijetí/nepřijetí dítěte

k docházce. Dále s rodiči projedná délku docházky a další podrobnosti týkající se dítěte, na žádost rodičů se vypracovávají IVP.

Po celou dobu docházky se škola snaží o úzký kontakt a spolupráci s rodiči.

Škola má cílovou kapacitu 20 dětí. Děti jsou rozdělovány do dvou tříd.

Do třídy Sluníček a třídy Motýlků. Stanovená provozní doba od 6.30 do 16.30 hod. vyhovuje místním podmínkám.

Tradicí našeho zařízení je dobrá spolupráce s okolními MŠ a ZŠ, AČR, Policií ČR, Městkou Policií Vyškov, Knihovnou Karla Dvořáčka ve Vyškově, TIC Vyškov, místními podnikatelskými subjekty.

Na významné úrovni hodnotíme spolupráci a průběžné konzultace se speciálně pedagogickými centry (dále SPC) podle potřeb dětí a Pedagogicko-psychologickou poradnou (dále PPP) Vyškov.

V rámci nabídky terapií využíváme služeb sdružení Piafa v oblasti hippoterapie a canisterapie.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Budova mateřské školy pochází z roku 1890 a již od roku 1950 slouží k předškolnímu vzdělávání. Chodník před školou je po celkové rekonstrukci a nově do něj bylo zabudováno zábradlí na ochranu dětí. Škola je vybavena plastovými okny a dveřmi. Spojení do mateřské školy je možno MHD nebo soukromě autem, kdy je možno parkovat na nedalekém parkovišti. Součástí školy je nevelká zahrada, vybavená průlezkou, houpačkami a pískovištěm.

Prostorové podmínky vyhovují počtu dětí, hygienickým normám i realizaci výchovně vzdělávací činnosti. Třídy jsou dostatečně prostorné, slunné, děti z nich mají bezpečný přístup do šatny a sociálního zázemí. Nábytek je vhodně a funkčně rozmístěn tak, aby děti měly volný přístup k hračkám a pomůckám. Ve třídě Sluníček je k dispozici umístěn klavír. Mnoho doplňků a didaktických pomůcek si učitelky vyrábějí svépomocí. Odborná literatura pro pedagogické zaměstnance a k případnému zapůjčení rodičům je soustředěna v šatně zaměstnanců a kanceláři vedoucí učitelky. Počítačová soustava je umístěna v kanceláři vedoucí učitelky a v jídelně k dispozici vedoucí stravování.

Snažíme se, aby interiéry tříd i ostatních prostor měly vysokou estetickou úroveň a příznivě působily na klima školy. Ve třídách jsou polohovací vaky a polštáře k případnému odpočinku dětí během dne.

Záměrem MŠ do budoucna je průběžně doplňovat nové a moderní didaktické pomůcky a obnovovat hračky. Do roku 2024 výměna stávajících herních prvků na školní zahradě. Dokončení rekonstrukce fasády školy.

Životospráva

Dětem je ve školní jídelně poskytována 3x denně plnohodnotná a vyvážená strava podle stravovacího předpisu, mezi nimiž jsou dodržovány vhodné časové intervaly. Za zachování vhodné skladby dětského jídelníčku zodpovídají vedoucí školní jídelny. Kuchařka dodržuje zdravou technologii přípravy pokrmů a nápojů. Vedoucí i kuchařka v jedné osobě absolvuje školení, díky nimž vytváří pro děti zajímavá, chutná a zdravá jídla. Zásadou zaměstnaneckého kolektivu MŠ je děti do jídla nenutit. Dětem je jak v jídelně, tak i ve třídách zajištěn dostatečný přísun tekutin. Děti jsou vedeny k dodržování pitného režimu, kterému je věnována obzvláště zvýšená pozornost v horkých letních měsících. Organizace dne je flexibilní a bývá přizpůsobována aktuálními situacím a potřebám dětí v nich. Dbáno je na vyvážený poměr aktivit, spánku a odpočinku. Děti nejsou do spánku zásadně nuceny. Zaměstnanecký kolektiv MŠ dbá na každodenní dostatečně dlouhý pobyt venku, přičemž výjimkou bývá příliš špatné počasí, anebo ovzduší. Zaměstnanci MŠ se navíc snaží dodržovat zásady zdravého životního stylu, čímž dětem poskytují přirozený vzor.

Bereme ohledy na stravovací návyky z domova, ale zároveň se snažíme naučit děti jíst ovoce, zeleninu, saláty, zdravé pomazánky a naučit je mít potřebu tekutiny. Nenutíme děti do jídla, děti mají právo samy si určit porci jídla.

Během stravování dbáme na klidné prostředí v jídelně. V průběhu dne dbáme na pitný režim, k dispozici jsou různé druhy čajů, džusy a voda.

Respektujeme individuální požadavky rodičů, stravovací zvláštnosti a zdravotní hlediska dětí. Do jídelníčku se snažíme vkládat netradiční druhy ovoce (ananas, avokádo, kaki apod.)

Záměrem MŠ je více se podílet na tvorbě jídelníčku pro děti, od září 2021 bychom chtěli rozšířit stravu o potraviny zdravé výživy (bulgur, kuskus, červená čočka apod.) a zaměřit se na kvalitní mléčné zakysané produkty a míchané zeleninové saláty.

Psychosociální podmínky

Dětem v naší mateřské škole vytváříme příjemnou a příznivou atmosféru, kde jsou respektovány individuální potřeby a možnosti každého dítěte, které vycházejí ze zdravotního stavu a postižení jednotlivých dětí.

Snažíme se, aby děti měly na hry a spontánní aktivity dostatek času. Dětem nabízíme dostatečný prostor pro pohyb, hru i relaxaci, respektujeme jejich individuální tempo a vzhledem k diagnóze dětí přistupujeme ke každému dítěti individuálně a respektujeme plně jeho potřeby.

Nově přichozím dětem je poskytován prostor pro adaptaci prostřednictvím vstřícného chování personálu MŠ. Pedagogové respektují potřeby každého dítěte a to jak obecné, vývojové, tak i individuální. Na tyto potřeby reagují a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody a klidu). Na děti není kladena nadměrná psychická ani fyzická zátěž.

Zaměstnanecký kolektiv MŠ ctí zásady rovnocenného postavení všech dětí, přičemž žádné děti nejsou zvýhodňovány na úkor ostatních. Projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování jsou nepřipustné a bezprostředně řešeny s rodiči dětí. Dodržováním řádu MŠ a základních bodů režimu dne je dětem poskytován pocit bezpečí a jistoty. Děti se učí základním pravidlům soužití v kolektivu. Přitom nedochází k příliš velkému omezení volnosti a osobní svobody dětí. Dětem se dostává jasných a srozumitelných

pokynů ze strany pedagogických pracovníků, které je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a dalších sociálně patologických jevů). Pedagogové se vyhýbají negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatných pokusech. Jsou uznalí a dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte, přičemž na ně přiměřeně reagují pozitivním oceněním a povzbuzováním do dalších výkonů. Vzdělávací nabídka, kterou pedagog dětem nabízí, odpovídá mentalitě předškolního vzdělávání a individuálním potřebám dítěte. Pedagogové vybírají témata, která jsou pro děti pochopitelná, blízká, přiměřeně náročná, užitečná a využitelná v praktickém životě. Tohoto je primárně dosahováno společnou kooperací a koordinací všech pedagogů MŠ.

Záměrem MŠ do budoucna je podporovat příznivou atmosféru v celé MŠ, pozitivní prožitek, učit se vyjadřovat a hodnotit práci a výkony kolegů. Poskytovat dětem věcnou zpětnou vazbu.

Organizace

Denní řád v mateřské škole je vytvořen tak, aby byl dostatečně pružný a mohl reagovat na individuální možnosti dětí. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové, kteří se dětem a jejich vzdělávání plně věnují, vytváří dětem potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Pokud děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Pedagogové vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby měly možnost se zapojit do organizace činností v mateřské škole a pracovat podle svého tempa a individuálních možností. Pedagogové tvoří denní program tak, aby byl poměr spontánních i řízených aktivit vyvážený. Zároveň vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovují jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Totéž je uplatněno v aktivitách, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti tak mají dostatečný prostor pro spontánní hru.

Záměrem MŠ je ponechání pedagogům více prostoru při plánování činností, aby aktivity v jednotlivých třídách vycházely více z aktuálních potřeb dětí v nich.

Řízení mateřské školy

Řízení po stránce personální, mzdové, materiálně-technické a ekonomické zajišťuje ředitelství školy. Zajištění pedagogického procesu je v pravomoci vedoucí učitelky.

Všichni zaměstnanci znají své pracovní povinnosti a pravomoci, náplň svojí práce. Úkoly nad rámec povinností jsou stanoveny. Evaluace je využíváno ke zkvalitňování práce celého kolektivu. Učitelky si v rámci samostudia rozšiřují poznatky o nové trendy v předmětech speciální pedagogiky.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou volena témata využitelná v naší praxi. Poznatky individuálně získané jsou společně diskutovány a převáděny do přímé práce. Obohacujeme se vědomostmi navzájem na pravidelných poradách, uskutečňujeme vzájemné hospitace učitelek.

Záměrem MŠ do budoucna je větší spolupráce s mateřskými školami nejen ve městě Vyškov, ale v celém okrese formou náslechoých návštěv. Dále pak výraznější spolupráce se základními školami ve Vyškově, obzvláště zaměřená na rozvoj dovedností dětí předškolního věku.

Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole o děti pečují celkem 5 pedagogických pracovníků, z toho tři učitelky, asistentka pedagoga a logopedka. O stravování se stará kuchařka, která je zároveň vedoucí stravování. O čistotu ve školce se stará uklízečka. Všechny pedagogické pracovnice se chovají a jednají profesionálně. Zájem o další vzdělávání v oboru je na vynikající úrovni. Zájem je o studium odborné literatury a časopisů. Učitelky a asistentka se pravidelně účastní školení pořádaných na kmenové ZŠ a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Navštěvujeme MŠ poskytující předškolní výchovu dětem vyžadujícím podpůrná opatření při vzdělávání. Vyhledáváme novinky v odborné literatuře. Rozvíjíme potřebu dále se vzdělávat a zvyšovat si poznatky z dané oblasti.

Záměrem MŠ od roku 2021 je mít v MŠ co možná nejstabilnější kolektiv pedagogických pracovníků s plnou kvalifikací a profesionálním přístupem k dětem tak, aby byly zajištěny individuální potřeby dětí dle jejich míry a stupně postižení. Více bychom chtěli navštěvovat školení a semináře zaměřené na speciální pedagogiku a předškolní pedagogiku.

Spoluúčast rodičů

Již tradičně panují i díky „rodinnému“ prostředí mateřské školy mezi rodiči a školou velmi dobré vztahy. Učitelky respektují požadavky rodiny. Rodiče budou průběžně informováni o dění v MŠ prostřednictvím přímých denních kontaktů, vzkazů v sešitech či v šatně na nástěnce, při besídkách a schůzkách, dílničkách,

konzultacích a pomocí webových stránek. Snažíme se o pozitivní a přirozené vztahy rodičů ke škole.

Rodičům mohou využít pomůcky pro práci s dětmi doma, odbornou literaturu týkající se potřeb jejich dítěte. V MŠ je k dispozici „rodičovská knihovna“ z oboru speciální pedagogiky. Rodiče ji mohou kdykoliv využít. Učitelky informují rodiče podle potřeby o prospívání dítěte, pokroku či stagnaci ve vývoji, o úrovni řeči, hrubé a jemné motoriky apod.

Veškeré informace jsou diskrétní, rodičům na jejich přání poradíme, nevnučujeme svůj názor.

Záměrem MŠ do budoucna je i nadále spolupracovat s rodiči po všech stránkách. Plánujeme více akcí ve spolupráci a za účasti rodičů, jako jsou společně trávené chvíle na školní zahradě, společné hry, soutěže apod.

Specifické podmínky ve vztahu k druhu a stupni postižení

Mateřská škola využívá možné informace z literatury a dostupných školení pro práci s dětmi vyžadujícími podpůrná opatření. Speciální metody, formy a postupy, využití speciálních a rehabilitačních pomůcek jsou konzultovány při pravidelných výjezdech pracovníků speciálně pedagogických center do MŠ, kteří nám poskytují metodickou podporu. Významným přínosem je nám tzv. sdílení dobrých praxí a jiné náslechy v zařízeních pro děti vyžadující při vzdělávání podpůrná opatření.

Všechny děti docházejí na individuální logopedickou péči do pracovní logopedické asistentky. U dětí s poruchou autistického spektra a dětí s mentálním postižením využíváme strukturovaného učení. Další vytváření specifických podmínek závisí na aktuálním složení tříd podle druhu postižení.

Záměrem MŠ do budoucna je věnovat se individuální logopedické péči i u dětí s kombinovanými vadami a jiným postižením.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Základním východiskem pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami je respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Poskytování podpůrných opatření je bezplatné. Vzhledem k zaměření naší mateřské školy jsou pro tyto děti již předem připraveny podmínky pro jejich vzdělávání, aby byl možný jejich osobnostní rozvoj v nejvyšší možné míře. Děti se specifickými vzdělávacími potřebami jsou po žádosti rodičů, doporučení SPC a schválením ředitelem školy vzdělávány dle ŠVP, který plně vyhovuje potřebám a dalšímu rozvoji dětí. Východiskem pro tvorbu vzdělávacích programů je RVP PV, které vymezuje závazný rámec pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními a to po stránce obsahové

i organizační a je zpracován tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám a možnostem. Škola vytváří optimální podmínky pro rozvoj osobnosti dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Dětem bude zajištěno osvojení si specifických dovedností za současného využití kompenzačních pomůcek. Vedle běžné nabídky standardních aktivit MŠ poskytuje i další, které napomáhají k optimálnímu osobnostnímu a výkonovému rozvoji těchto dětí se zacílením na jejich maximální možnou samostatnost.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka byla poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou bereme na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, přizpůsobujeme jim didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka. Logopedka s těmito dětmi pracuje individuálně a zároveň jim vytváří slovník pro rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením. Rámcový vzdělávací program a jeho rámcovost umožňuje, aby v naší mateřské škole byly vzdělávány i děti mimořádně nadané. V případě že tyto děti budou přijaty, flexibilita ŠVP umožňuje jejich vzdělávání a úpravy třídního a individuálního vzdělávacího programu. To vše s ohledem na to, aby rozvoj a podpora mimořádných schopností dětí byla zajišťována a organizována takovým způsobem, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při práci s dětmi v této věkové kategorii máme na zřeteli specifika vývojové psychologie. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má

výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

S ohledem na tuto věkovou kategorii, mohou být činnosti voleny tak, aby se děti mladší tří let mohly zapojit dle momentálního rozpoložení, ale necítily tlak ze strany učitelky. Mají možnost opustit kolektivní aktivitu a věnovat se hře nebo činnostem dle vlastní volby.

S ohledem na tuto věkovou kategorii je vybavena třída odpovídajícím nábytkem, hračkami a didaktickými pomůckami. Dětem této věkové kategorie uzpůsobíme stálý pravidelný denní režim s dostatkem času na realizaci činností, úpravou času na stravování, prostor k odpočinku během dne, více individuální péče, srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád. Není-li pobyt v MŠ jednoznačně nezbytný z jakýchkoliv důvodů, kterým je rodina vystavena, budeme se snažit rodiče přimět k postupnému a nenásilnému vstupu dětí v tomto věku a to tak, aby vše bylo v nejlepším zájmu dítěte.

4. Organizace vzdělávání

V mateřské škole máme dvě třídy. Do jednotlivých tříd jsou děti zařazovány podle druhu a stupně postižení. Do třídy Sluníček jsou zařazováni děti s mentálním, tělesným, kombinovaným postižením, děti s poruchou autistického spektra, apod. Do třídy Motýlků jsou zařazovány děti s vadou řeči a s lehkým mentálním postižením. Celková kapacita školy je 20 dětí.

Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května. Přesný termín zápisu a bližší informace zveřejní vedoucí učitelka mateřské školy po dohodě s ředitelkou školy v dostatečném předstihu v mateřské škole, na webových stránkách školy a v místním tisku.

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Do MŠ jsou přijímány děti, které jsou k docházce doporučeny lékaři, psychology, SPC, PPP a rodiče si podají přihlášku. Po předložení potřebné dokumentace ředitelka vydá rodičům Rozhodnutí o přijetí/nepřijetí dítěte k docházce. Přijetí dítěte je též zveřejněno pod jeho specifickou značkou na webových stránkách MŠ, ZŠ a SŠ Vyškov, příspěvková organizace. Dále s rodiči projedná délku docházky a další podrobnosti týkající se dítěte, na žádost rodičů se vypracovávají IVP.

Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit individuální vzdělávání. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Pravidla organizace tohoto vzdělávání jsou popsána ve školním řádu.

Den v naší školce

Každé dítě i dospělý potřebuje mít v režimu určité body, které se opakují, jsou pravidelné. Potřebuje také, aby se činnosti střídaly, nepřetěžovaly organismus. K tomu slouží „režim dne“.

V mateřské škole jsme vytvořili takový režim, kde je dostatek času na hru a pobyt venku. Zároveň ale děti znají pravidla, podle kterých se ve škole žije.

Dodržujeme určitá pravidla daná ve třídě, učíme se je chápat a dodržovat.

Tato pravidla vytvářejí paní učitelky společně s dětmi. Vzdělávací činnosti řídíme nenásilně, umožňujeme dětem změnu a oddech. Ve škole se nenudíme, když si nehrajeme, určitě něco zajímavého vyrábíme, zpíváme, tančíme, kreslíme, sledujeme divadla, prostě se všestranně rozvíjíme.

REŽIM DNE

Sluníčka

práce dle strukturovaného prostředí pro děti s poruchou autistického spektra

6.00-7.15	scházení dětí ve třídě Sluníček, spontánní činnosti v centrech aktivit (strukturované prostředí), individuální logopedická péče
7.15-8.30	spontánní hra a jiné zájmové činnosti podle výběru dítěte, individuální logopedická péče, senzomotorická cvičení, grafomotorika, tělovýchovné chvílky, relaxace, hygiena
8.30-8.45	svačina
8.45-9.15	ranní komunitní kruh, spontánní a řízené činnosti v centrech aktivit, skupinová logopedická cvičení (u zrcadel), samostatná práce dětí dle zásad strukturovaného učení
9.15 - 11.30	příprava na pobyt venku, pobyt venku, hygiena (pobyt venku – 2 hod.)
11.30-12.00	hygiena, oběd, hygiena
12.00-14.00	odpolední lenošení, individuální hry nespících dětí- relaxační hudba, pohádky,...

- 14.00-15.00** hygiena, odpolední svačina, hygiena
15.00-16.30 hry a činnosti v centrech aktivit podle vlastního výběru dětí ve třídě nebo na školní zahradě

Motýlci **logopedická třída**

- 6.00-8.45** spontánní hra dle vlastního výběru dítěte v centrech aktivit, individuální logopedická péče, senzomotorická cvičení, grafomotorika, tělovýchovné chvilky, hygiena
8.45-9.00 svačina
9.00-9.30 komunitní kruh, kolektivní a individuální logopedická cvičení u zrcadel, spontánní a řízené činnosti v centrech aktivit, objevování nového
9.45 -11.45 hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.45-12.15 oběd, hygiena - děti spojeny, odpočinek – ve třídě Sluníček, s dětmi s ADHD a dětmi nespícími pracuje ve třídě Motýlků paní asistentka pedagoga - hry, pohádky, případně logopedická asistentka- ind. logopedická péče
12.15-14.00 odpolední lenošení, individuální hry nespících dětí – relaxační hudba, grafomotorika
14.00-15.00 úklid lůžkovin, odpolední svačina, hygiena
15.00-16.30 hry a činnosti podle vlastního výběru dětí v centrech aktivit ve třídě nebo na školní zahradě

Souběžné působení učitelek v jedné třídě

Ve třídě Motýlků pracuje od ranních činností jedna paní učitelka. Zároveň od rána pracuje v MŠ logopedka, která provádí individuální logopedické činnosti se všemi dětmi. Denně vypracovává záznamy o této činnosti s dětmi. Logopedka přechází po svačině do třídy Motýlků, čímž dochází k překrývání dvou učitelek v době vycházky do doby uložení dětí k odpočinku. Ve třídě Sluníček je též od ranních činností jedna paní učitelka spolu s asistentkou, v čase od svačiny se pak překrývají dvě paní učitelky až do doby uložení dětí k odpočinku, poté jsou třídy spojeny. Po dobu odpočinku do odchodu dětí působí ve spojených třídách jedna paní učitelka spolu s asistentkou pedagoga. Rozložení těchto činností není plně striktní, v činnostech je plně zohledňován zájem, momentální zdravotní stav dětí a počasí.

Sociální klima

„Každé dítě je talentované, každé nese v sobě úspěch, třeba i malý...“

Uspokojujeme každodenní přirozené potřeby dětí. Snažíme se povzbuzovat a posilovat sebedůvěru dítěte, chránit ho před situacemi a vlivy, které nezvládá, a které ho stresují.

Snažíme se vytvářet dětem podmínky k seberealizaci, sebedůvěry, sounáležitosti, pořádku, pravidel a lásky.

Nabízíme dětem činnosti, které rozvíjejí pozitivní myšlení, cítění, prožívání ve vztahu k sobě a k druhým. Sledujeme dítě od počátku tak, abychom znali jeho kladné i záporné vztahy k určitým činnostem. Citlivě podporujeme dítě v tom, co se mu nedaří, nesrážíme jeho dětskou zvědavost a pokusy v nové činnosti.

Škola se snaží vytvářet sociální klima na základě vzájemné důvěry, úcty, empatie, solidarity a spolupráce mezi všemi lidmi v mateřské škole i na straně rodičů. Je to mnohdy velmi těžké, každý člověk je individualita, osobnost, ale rádi bychom, aby se nejen děti, ale i dospělí naučili naslouchat, byli ohleduplní, uměli se omluvit, aby přemýšleli o svém chování a jednání, byli vnímaví k okolí.

Bezpečnost a ochrana zdraví dětí

Na tuto oblast je kladena velká pozornost, je zajištěna certifikovaným bezpečnostním technikem. Probíhá pravidelné školení BOZP a PO včetně závěrečného ověření a testů. Každoročně je prováděna prověrka BOZP. Škola vede povinnou dokumentaci BOZP, má vypracována rizika. Velká pozornost je věnována provádění pravidelných revizí. Děti jsou vždy na začátku školního roku seznámeny formou hry s bezpečnostními pravidly. Vstup do mateřské školy je zabezpečen pomocí elektronického vrátného.

- děti musí být neustále pod dohledem učitelky
- pokud učitelka potřebuje děti opustit, je povinna zajistit jiný dozor
- v době stanovené pro přímou práci s dětmi věnuje veškeré úsilí pedagogické činnosti a efektivně využívá pracovní dobu
- ve třídě Sluníček si učitelky při překrývání jasně určují své úkoly, dělí děti k individuální činnosti a k zajištění maximální bezpečnosti
- učitelka zajišťuje bezpečnost dětí, předchází úrazům
- učitelka sleduje zdravotní stav dětí, upozorňuje rodiče na změnu zdravotního stavu
- učitelka průběžně kontroluje děti v dodržování hygienických zásad – mytí rukou, použití WC, používání kapesníků, dbají na bezpečnost veškerého prostředí, hraček a zařízení
- přiměřenou formou seznamuje děti s bezpečností v MŠ i venku
- kontroluje kryty v zásuvkách

- nepouští děti na vlhkou podlahu
- poučuje o děti při používání ostrých a nebezpečných předmětů (nůžky, jehly, šroubováky, injekční stříkačky)
- ošetří a zdokumentuje do Knihy úrazů každý i sebemenší úraz, pokud je potřeba, zajistí odborné ošetření a informuje vedoucí učitelku, ředitelku a rodiče dítěte
- sourozencům mladším 15 let se děti vydávají pouze na základě dohody sepsané s rodiči, děti nesmějí docházet do MŠ bez doprovodu dospělých osob
- při přecházení vozovky používá učitelka terčík
- zvýšený dohled zajistí učitelky při sáňkování, akcích MŠ (akce mimo prostory MŠ jsou jen na povolení vedoucí učitelky a písemném schválení, tzn. Povolení k opuštění MŠ)
- učitelka má neustále přehled o všech dětech, dává jim jasné pokyny
- učitelka vystupuje za všech okolností odpovědně, příkladně pro děti
- ve škole i okolí platí zákaz kouření
- do všech činností je aktivně zapojena asistentka pedagoga, dle možností plní pokyny učitelek ve třídě – jednoduché individuální činnosti s dětmi

Naše třídy

Třída Sluníček

Prostředí a vybavení třídy je přizpůsobeno pro strukturované učení dětí s PAS, dále je vybaveno polohovacími vaky pro děti s tělesným postižením, k dispozici mají děti ještě vedlejší místnost k relaxaci a individuálním hrám. Ve třídě je umístěn denní režim – vizualizace všech činností, které děti během dne provádí. Ve třídě Sluníček je vzděláváno 8 dětí ve věku od tří do sedmi (případně osmi) let.

Cíle naší třídy:

- vést děti k samostatnosti v sebeobsluze, při stolování a udržování osobní hygieny
- podporovat děti v rozvoji komunikace s vizuální podporou
- učit děti pracovat dle denního režimu
- napomáhat v plnění úkolů dle metodiky strukturovaného učení
- umět nabídnout a přijmout pomoc
- rozvíjet tělesnou a fyzickou zdatnost dle možností jednotlivých dětí
- rozvíjet rozumové schopnosti dle individuálních možností dětí

Třída Motýlků

Prostředí a vybavení třídy je přizpůsobeno potřebám a hrám dětí ve věku od tří do sedmi let. Pro děti jsou vytvořeny koutky pro rozvoj námětových her, koutky pro rozvoj výtvarné a pracovní činnosti a koutky pro konstruktivní činnosti. Ve třídě Motýlků je vzděláváno 12 dětí ve věku od tří do sedmi let.

Při každodenních činnostech uplatňujeme formu individuálního přístupu, individualizaci ve vzdělávání, metody prožitkového učení, prvky ekologické výchovy a především různorodé prvky pracovních a výtvarných činností.

Cíle naší třídy:

- především zlepšovat výslovnost, vyjadřování a celkovou komunikaci dětí
- vést děti k samostatnosti v sebeobsluze
- rozvíjet u dětí představivost a fantazii a umět ji vyjádřit
- usměrňovat nepřiměřené reakce dětí (slovní i fyzické)
- vést k ohleduplnému zacházení s používanými předměty
- vést k ohleduplnému chování k přírodě
- rozvíjet tělesnou a fyzickou zdatnost
- umět nabídnout a přijmout pomoc

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Osobnost dítěte má určitou vývojovou úroveň věkovou a individuální. Každé dítě se vyvíjí na základě biologických, sociálních, psychologických a zdravotních faktorů.

Mateřská škola vytváří podmínky pro to, aby pomohla dostát dětem vyžadujícím ke vzdělávání podpurná opatření, určitého přiměřeného výchovně vzdělávacího cíle, aby vychovala pokud možno co nejsamostatnější, sebevědomou osobnost, která by byla schopna se dále sobě přiměřeným způsobem vzdělávat. Významnou podporou pro práci s dětmi vyžadujícími podpurná opatření je snížený počet žáků ve třídě a asistent pedagoga ve třídě.

Naší snahou je pomocí širokého spektra činností přibližovat dětem okolní svět, přírodní a společenské prostředí, učit je řešit situace adekvátně k věku a k jejich možnostem.

Stěžejní činnost spatřujeme v oblasti rozvíjení řeči, komunikace s okolím, v socializaci, v získávání zkušeností a základních dovedností potřebných pro další život.

Přirozenou součástí našeho ŠVP jsou prvky prevence sociálně patologických jevů.

Hlavním východiskem pro tvorbu vzdělávacího programu MŠ Revoluční, je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Přesto vychází z konkrétních podmínek a prostředí mateřské školy a snaží se dětem vytvořit podmínky k tomu, aby si v co nejvyšší míře osvojily základy klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání.

Školní vzdělávací program byl v letech 2007-2015 ověřován a nyní po zkušenostech dále rozvinut a celkově přepracován.

Název byl změněn: „Společně to dokážeme.“

Naši vizí je rozvíjet dítě jako samostatnou osobnost, která je kamarádká a dokáže vše dle svých možností a individuálních schopností a pro svůj celkový rozvoj má optimální výchovně – vzdělávací podmínky a má své místo ve společnosti.

Cíle vzdělávacího programu

Mateřská škola vytváří dětem takové podmínky, aby maximálně vyhověla jejich individuálním možnostem a potřebám.

Budeme umožňovat a vytvářet situace pro efektivní spolupráci s rodinou, soustavně pozitivně motivovat dítě i rodiče ke vzdělávací činnosti a zdůrazňovat význam prožitkového učení a působení na dítě v jeho nejujtější věku. Budeme se snažit o prevenci sociálně patologických jevů. Vycházíme hlavně z toho, že prožitky a poznatky získané v tomto věku mají nenahraditelný význam pro celé další vzdělávání dítěte.

Cíle vzdělávání v MŠ Revoluční:

- harmonický rozvoj celé osobnosti dítěte
- získání základních povědomí o světě kolem sebe
- pochopení, že všichni ve společnosti jsme si rovni, osvojení hodnot naší společnosti
- doplňovat rodinnou výchovu a spolu s ní vytvářet podmínky pro aktivní rozvoj učení dítěte
- poskytovat dítěti odbornou péči v průběhu jeho předškolních let
- vytvářet takové prostředí, aby čas strávený v mateřské škole byl pro dítě radostí a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života i vzdělávání
- podporovat rozvoj tělesné i zdravotní stránky osobnosti dítěte
- napomáhat dítěti k jeho osobní spokojenosti a pohodě, pomoci mu chápat okolní svět a motivovat ho k dalšímu poznání a učení
- vytvářet dobré předpoklady pro pokračování dítěte ve vzdělávání tím, že budou maximálně podporovány jeho individuální a rozvojové možnosti
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k identitě každého jedince
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- získání a uplatnění znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, o bezpečnosti a ochraně zdraví

- plnit i úkol diagnostický, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami

Cesta k našim cílům

- vzdělávání je založeno na zásadách rovného přístupu ke vzdělání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického a sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana
- pohodové a otevřené klima mateřské školy
- zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce, vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech lidí
- usilovat o to, aby výchova dětí v MŠ probíhala přirozeně na základě jejich spontánních a přirozených aktivit
- předcházet problémovému chování u dětí
- rozvíjet komunikativní schopnosti dětí, přizpůsobit komunikaci jejich postižení, získávat poznatky z oblasti alternativní a augmentativní komunikace
- využívat co nejvíce smyslových her
- naplňovat motto naší MŠ: „Pomoz mi, abych to dokázal sám“ formou individuálního přístupu k dětem, učit děti pomáhat si navzájem
- rozvíjet přirozenou zvědavost a touhu po poznání a objevování prostřednictvím prožitkového učení
- preventivně působit z hlediska sociálně patologických jevů podporou zdraví a zdravého životního stylu

Prostředky k naplnění našich cílů

- práce na principu vzájemného partnerství
- respektovat jednotlivé požadavky dětí na podpůrná opatření, jejich momentální zdravotní stav a náladu
- citlivý a milý přístup k rodičům
- harmonická komunikace mezi dětmi a zaměstnanci MŠ
- dodržování obecných pedagogických zásad
- kvalitní a široká nabídka aktivit a činností
- společné chvíle v klidném, estetickém a tvůrčím prostředí
- podpůrná opatření: úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče, užití kompenzačních pomůcek, úprava očekávaných výstupů vzdělávání, využití asistenta pedagoga
- nabídka speciálních a podpůrných terapií – logopedie, canisterapie, hippoterapie
- využívat obsah a formy prevence sociálně patologických jevů, podporovat zdraví a zdravý životní styl (viz. Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školské zařízení – MŠMT)

Metody a formy vzdělávání

Individualizace a osobnostní pojetí vzdělávání. Pedagogové jednotlivé děti dobře znají, snaží se porozumět jejich potřebám, monitorují rozvoj a zdokonalování dětských schopností a dovedností. Současným výběrem optimálních metod a forem práce s dítětem je pak zaručena efektivnost výchovně - vzdělávacího procesu. Každý den v MŠ přináší množství příležitostí a situací, v nichž lze poznat jedinečnost dítěte i specifika skupiny jako celku. V reakci na potřeby jednotlivých dětí v různých situacích se pedagogové tyto příležitosti snaží využít a plánovat takové činnosti, které vychází z dětských potřeb a možností. Výchovně-vzdělávací proces je stavěn na flexibilitě a prozíravosti pedagoga ve vztahu k pestrým a dynamickým činnostem dětí, jež v nich odhalují své zájmy, schopnosti a dovednosti, čímž poskytují informace o stupni svého výkonnostního a osobnostního rozvoje. Nově přichozím dětem je vytvářeno vstřícné prostředí k zajištění brzké adaptace na nové prostředí. Pro efektivnost tohoto procesu se pedagog snaží zohledňovat osobnost dítěte. Ve třídách jsou dále vytvářeny vhodné podmínky pro vzdělávání formou individuálních, skupinových i frontálních činností. Při jejich plánování pedagog vychází z potřeb, zájmů a aktuálního stavu dětí tak, aby vyhovoval jejich vzdělávacím potřebám a možnostem. Důraz je kladen na snahu o vyváženost poměru spontánních a řízených činností. Dětem je tedy poskytnuto optimální množství času i prostoru pro vlastní kreativní hru. Z hlediska celkového pojetí osobnosti se kolektiv MŠ snaží uplatňovat vhodné metody a formy práce s dětmi. Mezi tyto řadíme prožitkové a kooperativní učení hrou, jež jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové věci, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Ze strany pedagogů jsou dětem nabízeny vhodné vzory chování a to nejen v didakticky zacílených hrách, ale v průběhu celého dne. Tyto vzory jsou vhodné k přejímání a napodobování dětmi, čímž je poskytnut prostor spontánnímu sociálnímu učení.

Vzhledem ke specifickým naší školky využíváme ve třídě Sluníček též strukturované učení. Děti mají rozdělen prostor k co nejlepšímu využití strukturovaného učení, využíváme vizualizaci a vizuální denní režim.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit, které jsou vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.

Uplatňujeme tyto metody a prostředky:

- Prožitkové, situační a kooperativní učení
- Sociální učení
- Komunikační kruh
- Hry tvořivé a námětové
- Hry didaktické
- Pohybové aktivity a somatická stimulace
- Sportovní aktivity

- Poznávací vycházky
- Hudební aktivity
- Manipulační, výtvarné a pracovní činnosti
- Oslavy svátků
- Kulturní vyžití

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných

Prvořadým úkolem pedagogických pracovníků je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Podmínky pro přijetí dítěte do mateřské školy:

1. žádost zákonného zástupce dítěte
2. kladné doporučení školského poradenského zařízení

O přijetí dítěte rozhoduje ředitel školy ve správním řízení.

Třídy mateřské školy speciální navštěvují děti se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v § 16 odstavec 9 školského zákona v platném znění. Dětem jsou poskytována podpůrná opatření uvedená v doporučení školského poradenského zařízení.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení v rámci doporučených podpůrných opatření a na základě vstupní speciálně pedagogické diagnostiky zvolíme nejvhodnější výchovně-vzdělávací postupy v plánech osobního rozvoje nebo v individuálních vzdělávacích plánech. Na počátku přijetí dítěte do mateřské školy během jednoho měsíce realizujeme vstupní speciálně pedagogickou diagnostiku dítěte. Obsahová stránka diagnostiky se týká zjišťování úrovně motoriky, zjišťování sociability, zjišťování úrovně komunikace a řečových schopností, rozumových schopností, úrovně sebeobsluhy a zjišťování úrovně smyslového vnímání. Respektujeme věkové a individuální potřeby a předpoklady každého dítěte.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření vypracujeme v souladu s ŠVP PV dítěti individuální vzdělávací plán, který na konci školního roku vyhodnotíme. Pokud školským poradenským zařízením dítěti nebude doporučen individuální vzdělávací plán, zrealizujeme každému dítěti plán osobního rozvoje.

Na konci školního roku u každého dítěte vyhodnotíme plány osobního rozvoje. Ověříme úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, zaměříme se na oblast hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky, laterality, rozumových schopností, komunikaci - verbální a neverbální, na hru, sebeobsluhu, citovou oblast a sociabilitu.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Třídy v naší mateřské škole jsou přizpůsobeny vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami, tedy i vzdělávání dětí dvouletých. Třídy poskytují prostor pro vlastní hru dětí, cílenou práci s dítětem i odpočinek. Hračky má dítě možnost vybírat si samo nebo jsou mu nabízeny pedagogem, který respektuje jeho individuální možnosti a schopnosti. Režim dne, především stravování a hygienické potřeby, je vytvořen ve spolupráci se zdravotnickým personálem v daných zařízeních. Dětem dvouletým je vypracován Plán osobního rozvoje, kde jsou zahrnuty oblasti týkající se především sebeobsluhy a hygienických návyků, hrubé a jemné motoriky, vývoj poznávacích procesů, řeči, citový a mravní rozvoj a především hry. Vzdělávání je realizováno v rámci malé skupiny nebo individuálně s dodržováním pravidelných rituálů. Vzdělávací nabídka je přizpůsobena věku dítěte, stejně tak i metody práce. Využíváme metody nápodoby, situačního učení, vlastního prožitku a především hry.

6. Vzdělávací obsah

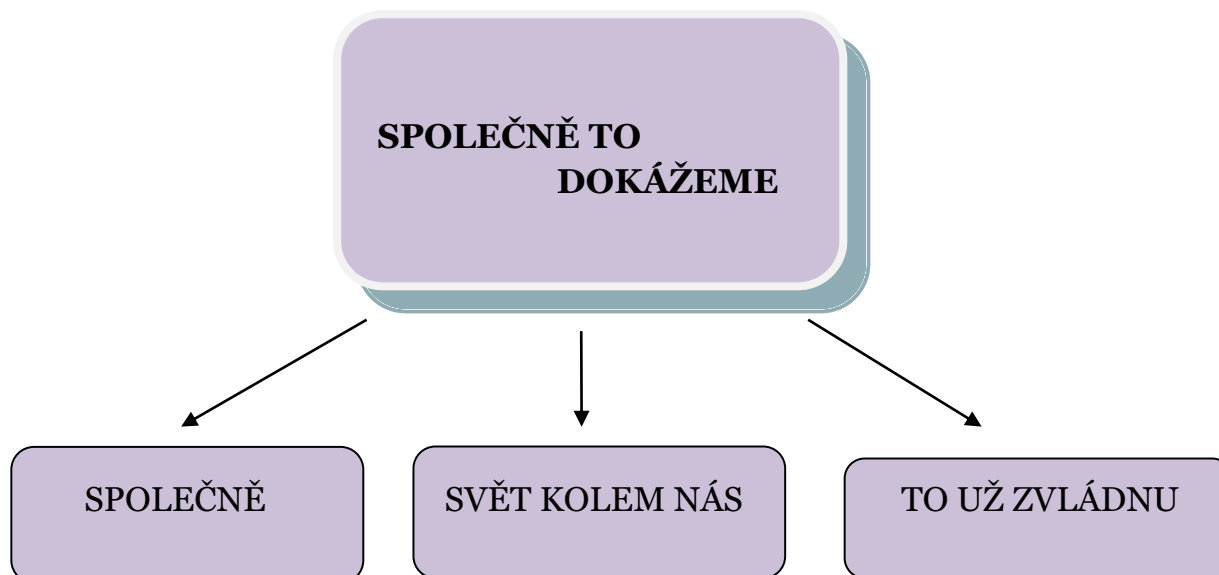
Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu tvoří učivo, jež by mělo být v souladu se školským zákonem uspořádáno do ucelených celků. Podle RVP PV se tyto celky nazývají integrované bloky. Jak již bylo uvedeno výše, školní vzdělávací program MŠ Revoluční Vyškov se nazývá „Společně to dokážeme“ a skládá se ze tří integrovaných bloků.

Integrované bloky

Integrované bloky jsou vytvořeny tak, aby zasahovaly do všech vzdělávacích oblastí. Vztahují se buď k určitému tématu, nebo vychází z praktických životních potřeb, problémů a situací, s nimiž se děti v běžném životě mohou setkat. Bloky jsou natolik široké a obsáhlé, aby poskytovaly dostatek zajímavých a různorodých podnětů ke konkrétním činnostem. Konkrétní obsahy jednotlivých bloků odpovídají vzdělávacímu obsahu stanovenému ve vzdělávací nabídce v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Integrované bloky vzdělávacího programu MŠ Revoluční svým obsahem na sebe vzájemně navazují a doplňují se. Mezi jednotlivými bloky je pak zajištěn plynulý přechod, což zajišťuje srozumitelnost a ucelenost. Je přirozené, že některé prvky obsahu jednotlivých integrovaných bloků se mohou v navazujících blocích opakovat. Tímto si je dítě opakuje, setkává se s nimi v jiných souvislostech a učí se tyto záležitosti vidět i z jiného úhlu pohledu.

Zaměření bloků vychází z přirozených potřeb dítěte a ze skutečností, jež jsou dítěti blízké. Jejich obsah napomáhá dítěti chápat sebe sama i okolní svět, porozumět dění kolem sebe a orientovat se v něm. Jsou upraveny tak, aby vyhověly úrovni rozvoje a sociální zkušenosti dětí, pro něž je připraven. ŠVP „Společně to dokážeme“ umožňuje dítěti získat nejen globální a reálný pohled na svět a dění v něm, ale také poznatky a dovednosti, jež může následně využít v běžném životě a v průběhu dalšího vzdělávání.

I. Integrovaný blok SPOLEČNĚ

Integrovaný blok Společně slouží k adaptaci dítěte na nové prostředí, do něhož přichází. Pomocí her a řízených činností napomáhá dětem zvyknout si na nové prostředí, kamarády, zaměstnance MŠ. Rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a přizpůsobit se jim. Podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, kamarádké vztahy, rozvíjet komunikační schopnosti a spolupráci s logopedkou, učitelkami. Vytvářet soulad rodiny a školy ve vztahu k dítěti a jeho problémům. Navázat úzký, přátelský kontakt s dítětem, respektovat kamaráda, rozvíjet představitost a fantazii.

Vytváření pohody a pocitu bezpečí před vánočními svátky v MŠ, spolupodílet se na sváteční atmosféře, společná výzdoba tříd, seznámení s tradicí příchodu čerta a Mikuláše (domluva s rodiči), citlivé vnímání pohádek a příběhů, pokus o dramatizaci, práce s maňáskem, loutkou, držet se hesla: „Co dítě zvládne samo, nedělej za něj“,

Společně se připravovat na svátky jara – velikonoce, přiblížit dětem tradici velikonoce.

Seznamovat děti s pojmem práce, vážit si práce druhých.

Zdůrazňovat důležitost a nepostradatelnost rodiny, role matky, otce, dětí, prarodičů, pozvání rodičů (maminek) do MŠ – „dílničky“ ke Dni matek.

Učit děti, že všichni jsme si rovni, máme stejná práva, ale i povinnosti, že všichni jsme si rovni, i když jinak vypadáme.

Témata a náměty:

- Naše školka
- Já a rodina
- Všichni jsme tu kamarádi
- Čertoviny
- Vánoční čas
- Svátky jara
- Maminka
- Svátek všech dětí
- Brzy budou prázdniny

Kompetence integrovaného bloku Společně

Kompetence k učení

- pozoruje změny v přírodě, zvířata, dopravní situace a získané poznatky
- uplatňuje v praxi
- pojmenovává věci kolem sebe, všímá si rozdílů, učí se spontánně
- i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost, záměrně si pamatuje
- experimentuje s přírodními materiály, chce porozumět věcem, jevům a dějům ve svém okolí
- umí zacházet s tabletem, pracovat s interaktivní tabulí (výpočetní technikou)
- zpívá, přednáší, reprodukuje text, navštěvuje kulturní představení, chodí na exkurze a umí se vhodně chovat
- seznamuje se s prací dospělých ve svém okolí, orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- odhaduje své síly a možnosti, hodnotí svou práci, práci druhých, vystavuje své výrobky
- často a vhodně je chváleno a motivováno

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění ve svém bezprostředním okolí a řeší problémy, na které stačí
- známé a opakující se situace řeší samostatně, náročnější s pomocí dospělého
- stanovuje třídní pravidla, umí je dodržovat a upozorňuje na jejich porušování,
- učí se přirozený důsledek svého jednání
- rozpozná a ohodnotí vhodné a nevhodné oblékání, chování a vztahy, uvědomuje
- si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- překonává přírodní překážky, prolézačky, labyrinty
- chápe jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a dokáže je využít
- orientuje se v pravidlech chování účastníka silničního provozu,

- dodržuje bezpečnost
- nebojí se chybovat, je pozitivně oceňováno nejen za úspěch, ale i za snahu

Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními apod.)
- rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- používá řeč, vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Kompetence sociální a personální

- dokáže projevit empatii, pomáhá druhým, dokáže přiznat svůj omyl, chybu, omluvit se, učí se přijmout přirozený důsledek svého jednání
- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit a vyjádřit svůj názor
- je tolerantní a respektuje odlišnosti a jedinečnosti - národnostní, tělesné...
- učí se úctě k dospělým, starším i k sobě samému, uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- dokáže se ve skupině prosadit i podřídít, učí se respektovat hranice a pohybovat se v nich
- umí se chovat obezřetně a nedůvěřivě v neznámých situacích, nevhodné chování i komunikaci umí odmítnout
- chápe, že agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty řeší dohodou a dokáže se bránit projevům násilí, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- spolupracuje ve skupině, střídá si role při hře, přizpůsobuje se okolnostem, učí se své činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- rozpozná a využívá vlastní silné i slabé stránky, naslouchá ostatním, respektuje názor druhého, uvědomuje si svá práva i práva druhých
- sám se obléká, pozná své věci
- sám se obsluhuje při stravování, vybírá si velikost porce
- společně v kolektivu oslavuje narozeniny, vítězství v soutěžích
- má smysl pro povinnost, uklízí po sobě, dokáže pomoci a poradit druhému, váží si práce své i druhých
- rozhoduje se svobodně, odhaduje rizika, chápe, že za své rozhodnutí odpovídá

- dbá na osobní zdraví a bezpečí sebe i druhých
- a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Vzdělávací nabídka

- tolerance k odlišnostem, pomoc slabšímu
- identifikace své značky – ručník, skříňka v šatně
- upevňování znalostí o sobě (jméno, bydliště, věk ...)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- spontánní hra
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- seznámení se s novými kamarády, prostorami třídy, budovou a okolím školy
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- rodina – význam rodinného zázemí, struktura rodiny a rodinných vztahů (práce s fotografií)
- zvyky a tradice spojené s Mikulášem a Vánocemi, význam obdarování (pečení perníčků, zdobení vánočního stromečku, dopisy pro Ježíška)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- zpěv vánočních koled a písní, opakování dětských písní
- vánoční dílnička
- zvyky a tradice spojené s Velikonocemi
- hledání velikonočního zajíčka- soutěže
- maminka-jak jí vidím, nápodoba činností
- oslava svátku dětí-soutěže hry

Očekávané výstupy dítěte

- znalost a reakce na své jméno, budování si pasivní zásoby, porozumění řeči, porozumění obsahu sdělení i prostřednictvím hudebního, výtvarného a dramatického projevu
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn
- fyziologické dýchání, práce s dechem a dostatečně obratné artikulační orgány pro správné vyvozování hlásek
- vyjádření svých přání pomocí gest a slov, rozšiřování aktivní slovní zásoby, u dětí s narušenou komunikační schopností dorozumění se prostřednictvím alternativního komunikačního systému (piktogram, znak do řeči, VOKS)

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- prožívat radost za zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče
- spolupracovat s ostatními
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování (zdravit, poděkovat, požádat o pomoc apod.)
- dodržovat pravidla her a jiných činností
- vnímat umělecké a kulturní podněty pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- vyjádření svých přání pomocí gest a slov, rozšiřování slovní zásoby, u dětí s narušenou komunikační schopností dorozumění se prostřednictvím alternativního komunikačního systému
- užívat všech smyslů k poznávání sebe i okolního světa

II. Integrovaný blok SVĚT KOLEM NÁS

Integrovaný blok Svět kolem nás je zaměřen na rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, rozlišování domácích a volně žijících zvířat, učít děti vážit si všeho kolem sebe – přírody, lidí a svého zdraví. Seznamovat se s tradicemi a zákonitostmi ročního období.

Seznámení s pojmem „bajka“. Se zvířaty a jejich mláďaty žijící na dvorku, v ZOO i ve volné přírodě, vytvářet k nim vztah jako k živému tvorů.

Při maškarním reji zapojit do dění MŠ rodiče, připravit si společně masky.

Seznámit děti s pojmy „vesmír“ a „planeta Země“ podle jejich individuálního zájmu a možností, vést k pochopení, že planeta je plná lidí, kteří jsou různí, avšichni nevypadáme stejně.

Řekneme si, jak nám technika pomáhá a jak nám může ulehčit některou práci.

Témata a náměty

- Malíř podzim
- Není drak jako drak
- Paní Zima kraluje
- Karneval
- Barevné jaro
- Ze Země do vesmíru
- Pojd' s námi za zvířátky
- Cesta kolem světa
- Technika kolem nás

Kompetence integrovaného bloku Svět kolem nás

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům, a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, dokončí, co započalo, dovede postupovat podle pokynů

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou dospělého
- hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně
- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Kompetence činnostní a občanské

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním na něm se podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

- smyslové a psychomotorické hry, společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- ekologicky motivované herní aktivity
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy dítěte

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem apod.)
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vyjádření svých přání pomocí gest a slov, rozšiřování aktivní slovní zásoby, u dětí s narušenou komunikační schopností dorozumění se prostřednictvím alternativního komunikačního systému
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat

- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- mít povědomí o významu životního prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

III. Integrovaný blok TO UŽ ZVLÁDNU

Integrovaný blok To už zvládnou je zaměřen na pochopení zdraví svého i druhých. Na podpoře děti ve snaze pomoci kamarádovi, pokud si o to řekne. Prostřednictvím plánovaných situací se dítě učí poznávat své tělo a je vedeno k poznání, že zdraví je nejcennější dar. Přípravuje se na budoucí roli prvňáčka, učí se odpovědnosti v přístupu k vlastnímu vzdělání, samostatnému řešení zadaných úkolů v oblasti grafomotoriky, předmatematických a předčtenářských dovedností. Učí se orientovat ve svém okolí, osvojuje si pravidla chování a bezpečného pohybu v silničním provozu.

Témata a náměty

- Kdo si hraje, nezlobí
- Můj hrdina z knížky
- Bude ze mě prvňáček
- Tvořivé ručičky
- Tady jsem doma
- Děti pozor, červená!
- Zdraví je dar

Kompetence integrovaného bloku To už zvládnou

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům, a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, dokončí, co započalo, dovede postupovat podle pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou dospělého
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními apod.)
- rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- používá řeč, vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence sociální a personální

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- uvědomuje si, že za sebe a své chování nese důsledky
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Kompetence činnostní a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- má smysl pro povinnost ve hře, při učení, váží si práce i úsilí druhých

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- tolerance k odlišnostem, pomoc slabšímu

- dodržování hygienických návyků (správná technika mytí rukou, hygiena před a po použití toalety, jídle, návratu z procházek)
- vedení k šetrnému zacházení s předměty, hračkami, pomůckami
- podpora samostatnosti při převlékání
- identifikace jednotlivých částí oděvu (rub, límec, přední a zadní část oděvu)
- cvičení motoriky při hře s oděvem na různých šňěrovadlech, zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček
- boty a přezůvky – zouvání, obouvání, poznávání levé a pravé
- poznávání a vnímání vlastního těla, popis postavy na obrázku
- písničky spojené s pohybem – Každá ručka, Hlava, ramena
- naše smysly a jejich ochrana
- vnímání čichem, zrakem, chutí, hmatem, sluchem – praktické zkušenosti
- situační hry – u lékaře, u zubaře, nemocnice, stonání doma, prevence nemocí, zdravé a nezdravé potraviny
- výukové programy na tabletu
- směrová a prostorová orientace
- popis předmětů a jevů v okolí dítěte, opakování vět
- dopravní prostředky - navození dopravní situace, dopravní značky, semafor, reakce na signál
- vycházky v okolí silnice, nácvik přecházení po přechodu, vycházky do města Vyškova, přechod přes rušné křižovatky, semaforey, nástup a výstup z dopravního prostředku MHD
- zásady bezpečnosti při pohybu na komunikacích a ve veřejných dopravních prostředcích – „Lišák Foxík“
- básničky a písně – doprava (auto jede, vláček), manipulace s jednoduchými hudebními nástroji
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- spontánní hra
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Očekávané výstupy dítěte

- zvládnout sebeobsluhu, postarat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své věci, umět se oblékat, svlékat se a obouvat
- mít povědomí a o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo a film
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky (lásku, radost, spokojenost, strach, smutek), rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat o pomoc
- dodržovat pravidla her a jiných činností
- vnímat umělecké a kulturní podněty pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- osvojit si elementární poznatky o nejbližším okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

7. Evaluační systém

Cíl

Ověřovat kvalitu pedagogické práce, podmínky k práci ve veškeré činnosti školy. Zlepšování dané reality ze strany zaměstnanců směrem k dětem, zvyšování úrovně veškeré práce.

Hodnocení rozvoje a učení dítěte a hodnocení práce pedagoga. Jedná se o hodnocení MŠ a její práce, o vzdělávací proces, o podmínkách, které jsou v MŠ vytvořeny, o činnostech, které ve škole probíhají a v neposlední řadě o výsledky.

Hodnocení vnitřní

- ředitelkou MŠ, ZŠ a SŠ Vyškov, přísp. org.
- vedoucí učitelkou MŠ
- pedagogickými pracovníci
- nepedagogickými pracovníci

Hodnocení vnější

- rodiče mají právo na svobodný přístup k informacím, variabilně využívat režimu dne (po dohodě), vstupovat do tříd a účastnit se her a různých akcí školy
- zpětná vazba od rodičů: denní rozhovory při předávání dětí, dotazník 1x ročně, nástěnky, webové stránky
- nadřízenými odborníky (ČŠI,...)
- dětmi, rodiči, veřejností

Způsob vedení dokumentace

- písemná do připravených šablon, třídních knih, archů atd.

Autoevaluační systém naší MŠ

PŘEDMĚT EVALUACE Naplnění cílů, evaluace jednotlivých tematických částí TVP PV a jejich přínos pro děti	PROSTŘEDKY EVALUACE Zhodnocení vlastní práce učitelkami ve třídě, zpětná vazba tematických částí v ŠVPPP	ČASOVÝ PLÁN Průběžně, písemně po skončení tématu	ODPOVĚDNOST Třídní učitelé
Oblast podmínek vzdělávání pro kvalitní uskutečňování ŠVPPP	Hodnocení psychosociálních podmínek, organizace, věcného prostředí, personální podmínky, apod.	1x ročně	Vedoucí učitelka, třídní učitelé
Úroveň vzdělávacího procesu, hodnocení dětí	Sledování vývoje dítěte, rozbor hodnocení, metody a formy práce	Průběžně-ústně, písemně, na základě dokumentu na závěr školního roku	Vedoucí učitelka, třídní učitelé
Vstupní speciálně pedagogická diagnostika	Vlastní pozorování, metody a prostředky práce	Písemně - měsíc po nástupu dítěte do MŠ	Třídní učitelé
Sledování individuálních pokroků u dětí s plánem osobního rozvoje	Průběžné záznamy do záznamových archů	Průběžně – písemně, ústně Písemně na základě dokumentu na závěr školního roku	Třídní učitelé
Analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky a kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli	Rozbor hospitační činnosti	Písemně na základě záznamového archu 1x ročně, případně dle potřeby	Ředitelka školy, vedoucí učitelka
Posoudit stav podmínek ke vzdělávání a jejich dopad na kvalitu a efektivitu vzdělávání a na život ve škole	Ověřit funkčnost školy, zařízení školy Dotazník (učitelé, rodiče) Rozbor a plány Na Školské radě Na Pedagogické radě	1x za 3 roky 1x ročně 1x ročně	Třídní učitelé, rodiče Vedení školy Vedení školy

Kontrolní a hospitační činnost

Cíl

Získávat průběžně objektivní informace o úrovni a výsledcích školy, vzdělávání jednotlivých zaměstnanců, o dodržování předpisů PO a BOZP a o dalších specifických oblastech v činnosti školy.

Formy a prostředky

- orientační a namátkové kontroly a vstupy
- hospitace
- hodnocení výsledků v činnostech s dětmi
- porady se zaměstnanci

Plán hospitační a kontrolní činnosti

- umožnit dětem bezproblémovou adaptaci na nové prostředí, seznámení s pracovníky školy, vytvářet prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, spokojeně
- zajišťování pravidelného řádu, strukturovaného prostředí, přípravy na práci s dětmi s poruchou autistického spektra
- dodržování délky pobytu venku, herní činnosti na školní zahradě
- zjistit dodržování zdravého režimu, motivační prvky při veškeré práci s dětmi, využívání všech pomůcek pro rozvíjení jemné a hrubé motoriky (využití zahrady)
- dokumentace ve třídách, plány třídní a návaznost na Školní vzdělávací program
- jak učitelky využívají přiměřenosti a individuálního přístupu ve všech činnostech s dětmi, motivace, přirozenosti učení, příprava na výchovně-vzdělávací proces
- logopedie - úroveň motivace, využívání pomůcek, diagnostika (nahrávky, záznamy), aktivní spolupráce s jednotlivými učitelkami
- plnění úkolů v rozvíjení jemné a hrubé motoriky dětí
- jak jsou učitelky v práci s dětmi jednotné, jakou pozornost věnují dětem a různým druhům postižení – dělení v požadavcích, ověření si funkčnosti individuálních plánů u dětí s autismem, dětskou mozkovou obrnou, mentálním postižením a u dětí s odloženou školní docházkou
- jakou pozornost věnují učitelky rozvíjení talentu dětí
- třídní atmosféra před vánočními, prožívání a přibližování dětem tradic vánočních svátků, úroveň besídky, dílny pro rodiče, Dne otevřených dveří
- jak se v plánování a v přímé práci s dětmi prolínají jednotlivé prostředky výchovného vzdělávání, jak je dbáno na rozvoj zdravé osobnosti dítěte, úroveň her dětí ve třídě i venku a cílené pedagogické působení v těchto činnostech – úroveň evaluace
- jak je učitelkami u dětí cíleně rozvíjena grafomotorika
- úroveň logopedické péče individuální i kolektivní

- jak učitelky věnují pozornost zdravému pobytu dětí venku, jak jim připravují podmínky pro jejich aktivní činnosti
- jak zařazují učitelky prvky environmentální výchovy do činností
- jak je využíváno zařízení zahrady k rozvíjení hrubé motoriky – plnění vytýčených individuálních plánů a úkolů na jednotlivé děti

Kontroly budou zaměřeny na dodržování psychohygieny života dětí v mateřské škole, dodržování pitného režimu, přípravě učitelek na práci s dětmi, využívání pomůcek a jejich příprava předem, úroveň diagnostiky a práce s ní, záznamy o dětech, využívání přirozených činností dětí pro jejich všestranný rozvoj, s ohledem na jejich individuální schopnosti, práce a doplňování individuálních vzdělávacích plánů (zápis, co dítě již zvládlo, v čem je potřeba ho podpořit, motivovat,...).

Kontroly prováděné v souvislosti s dodržováním BOZ a BOZP budou zaznamenávány do Deníku kontrol.

8. PŘÍLOHY

Příloha č.1

DESATERO PRO RODIČE DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

V rámci příprav materiálu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV vzešel, na základě četných dotazů rodičů, také návrh materiálu popisující základní požadavky pro děti předškolního věku, který by mohli využít rodiče.

Vstup do první třídy základní školy představuje pro dítě velkou životní změnu. Mění se role dítěte, prostředí, dospělí i vrstevníci, denní program, náplň činnosti, nároky i požadavky. Aby dítě mohlo zvládnout tuto náročnou situaci bez vážnějších problémů, mělo by být nejen dostatečně vývojové a sociálně zralé, ale také dobře připravené.

Materiál nabízí rodičům dětí předškolního věku základní informace toho, co by mělo jejich dítě zvládnout před vstupem do základní školy. Jsou zde zachyceny jak výchovné, tak vzdělávací předpoklady. Je třeba mít ale na zřeteli, že zrání dítěte je nerovnoměrné, že každé dítě nemusí všech parametrů dosáhnout, ale může se k nim přiblížit.

Přehled základních dovedností propojuje a sjednocuje cíle rodiny a školy. Proto je velmi důležitá spolupráce rodiny a školy, která se podílí na vzdělávání dítěte.

1.

Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, požívá ubrousek)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky)
- postará se o své věci (udržuje v nich pořádek)

2.

Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3.

Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení)
- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4.

Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. Písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat)
- řadí zpravidla prvky zleva doprava

- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5.

Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázek z několika tvarů
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6.

Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)
- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti))
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7.

Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.)
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8.

Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role)
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhájí svůj názor
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším)

9.

Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevoval tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností,

sportovních akcí

- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadel
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli

10.

Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata)
- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)
- přiměřeným způsobem se zapojí do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru)
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí (odhadne nebezpečnou situaci, je opatrné, neriskuje), zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí